

Detenció i empresonament de Francesc Codina Valls

El 19 d'abril de 1974 tres policies de la Brigada Política Social em van venir a buscar a casa, a Vic. Em van fer pujar a un cotxe i van endur-se'm a la Comissaria de Via Laietana, a Barcelona. En aquell lloc hi vaig passar setanta-dues hores, sense menjar ni amb prou feines dormir. S'havia produït una *caiguda* de diverses persones vinculades a organitzacions de l'esquerra independentista, entre les quals hi havia alguns militants del Partit Socialista d'Alliberament Nacional dels Països Catalans (PSAN). Algú havia *cantat* el meu nom durant els interrogatoris, assenyalant-me com a responsable del partit a Osona, la qual cosa era una mica veritat, perquè jo era l'encarregat de representar el petit nucli de militants osonencs a l'anomenat Comitè de Comarques del PSAN.

Tan bon punt em van haver fotografiat i mesurat per fer-me la fitxa policial, van començar a interrogar-me. Volien que *cantés* els noms dels militants d'Osona i els contactes que tenia a Barcelona i a altres ciutats i comarques. Durant els tres dies que vaig passar allà, vaig ser sotmès al tractament habitual de la casa: cops de puny al ventre, bufetades a la cara, puntades de peu. Crits i amenaces de mort. Per fer-me-les creïbles, em van abocar a la finestra d'un celobert, tot dient-me que em tirarien daltabaix, em van acorralar entre un bastó punxegut i la paret, mentre bramaven "te vamos a reventar"... i em van fer engolir un bol de cafè amb sal en dejú. I, sobretot, en van tenir hores i hores dret, sense dormir ni menjar. De tant en tant em baixaven al calabós, en una cel·la individual, on a terra hi havia un matalàs d'espuma tan llardós i fastigós que no m'hi vaig estirar mai. Per descansar una mica m'arronsava damunt el banc d'obra, brunyit i fredíssim. Però, al cap d'uns minuts o a tot estirar d'una hora, em tornaven a fer pujar a les sales d'interrogatori, i el malson es reprenia.

Suposo que tot plegat era una tècnica força matussera per trencar la resistència dels detinguts. Arriba un punt que vols que el turment s'acabi. Aleshores és quan la temptació de *cantar* és més forta. Mentiria si digués que no vaig estar a punt de *cantar* els noms d'alguns companys per posar fi als cops i a l'angoixa. Però no ho vaig fer. No els vaig dir cap nom. Encara no sé per què. Potser perquè vaig fer cas de les normes de seguretat del PSAN, que explicaven molt bé el que s'havia de fer i el que no s'havia de fer durant la detenció i l'interrogatori, potser perquè tenia la temeritat dels dinou anys i un cos jove i fort, avesat a l'exercici físic.

Finalment vaig ser traslladat a l'Audiència. Davant el jutge vaig denunciar que havia estat torturat: "Sí, sí...", em va dir tot adreçant-me un somriure irònic. Al calabós dels Jutjats, vaig coincidir amb dos delinqüents comuns, agafats per haver furtat material d'una obra, dos

homes una mica grans, que em van donar mig entrepà. Suposo que ho van fer perquè em devien veure una mica atrotinat.

Entrar a la presó Model va ser com una mena d'alliberament. Quina paradoxa! Però per fi s'havien acabat els cops. M'hi vaig passar poc més de dos mesos. A la galeria de menors, els presos polítics érem una vintena, estàvem tots junts, i fèiem pinya. Gent de les Joventuts del PSUC, gent del PSAN, de Bandera Roja, de dos o tres partits trotskistes, un del FRAP, etc. Els funcionaris, ara ho veig, potser estaven una mica espantats. Feia poc, el 2 de març de 1974, a la presó hi havien executat Salvador Puig Antich. S'intuïa que el règim no podia durar gaire més. Ves a saber si algun dia alguns d'aquells presos polítics no serien autoritats... Vaig sortir de la presó en llibertat condicional el 26 de juny de 1974.

Em van posar una multa governativa (que va pagar l'organització de Solidaritat amb el presos polítics) i vaig ser processat pel Tribunal de Orden Público (TOP). Em demanaven dos anys de presó per associació il·lícita. Era el segon procés a què em sotmetia aquest tribunal franquista, ja que el 1971 havia estat processat per propaganda il·legal. No vaig arribar a anar a cap dels dos judicis. El 1971 em vaig beneficiar d'un indult decretat arran del Año Santo Compostelano, que només afectava les penes menors (tenia setze anys i em demanaven sis mesos de presó). I el 1975, ja mort Franco, amb motiu de la proclamació del rei Juan Carlos, hi va haver un altre indult, que va sobreseure les causes en què es demanaven penes inferiors a tres anys. Això sí, entremig, em van enviar a fer el servei militar a Melilla, concretament al destacament que el cos de Regulares tenia a les illes Chafarinas, un lloc on hi anava a parar gent considerada de malviure pels militars: fixxats polítics, delinqüents comuns, persones amb problemes psicològics o de conducta, etc.